

పాఠులు సీతాలక్ష్మణభరతవర్తుల్లు పరిశారపుటేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్బ్రహ్మాయణం ॥ అయోధ్యాకాండ ॥ శ్రీర్థిష్టం

శ్రీ త్రైభు నామ సంపూర్ణం, ఉత్తరాయణం,
వసంత బుతువు, చైత్ర వసం

- 342

ఒప్పాల తేదీ - 29.04.2024
పూర్వాషాఢ - సోమవారము

శ్రీ గురు భైష్మేన్

గురుర్జ్రహో గురుర్యిష్టః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్స్వాత్పరంబ్రహ్మ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివస్ భైష్మేన్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్మస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అంతర్భూతః

శ్రీమదాదివరాహాజ్యేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మండనాయకస్య,
శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సిద్ధాం, హనుమత సీతాలక్ష్మణా,
భరతశత్రువులు, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రేహణ, అస్మిన్ భువనే ,
సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు,
విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యశ్వర్య,
సద్యధీణ్యాది, సర్వపుభుషాప్రాప్త్యర్థం, ధర్మాచరణాద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్విషాపనార్థం,
ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం, దంపతీనాం, అమకూలదాంపత్యసిద్యర్థం, సన్మానస్య
పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్యల్మీకి
రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్పరం, ఏకచత్వారింశస్సర్ల, శ్లోక
పారాయణం, తథా, శ్రీధన్యంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహమ్యేన, ఆచార్యముఖేన,
కరిష్యామహే.

శ్రీ వైశీషికి పూర్ణినే

- కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
అరుప్య కవితాశాఖాం వస్తే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ అంజనేయ పూర్ణినే - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేష్టియం బుద్ధిమతాం వరిష్టమ్ ।
వాతాత్మజం వానరమూఢముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ లైమాయణ పూర్ణినే - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామిని ।
పునాతి భువనం పుణ్య రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ లైము పూర్ణినే - అయోధ్యాఫ్యేతు గుర్వార్థే త్యక్త్యారాజ్యం గిరోవస్సన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీలైముచంద్రిపరీపుష్టిసే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకపత్రాలంపన్నగ్రః

తస్మింస్తు పురుషవ్యాప్తే వినిర్యాతే కృతాజ్ఞలో ।
ఆర్తశబ్దోఽధ సంజ్ఞజ్ఞే ప్రీణామన్తఃపురే మహాన్ ॥ 41.1 ॥

అనాధస్య జనస్యాస్య దుర్భలస్య తపస్మినః ।
యో గతిశ్వరణం చాసీత స నాథః క్వ ను గచ్ఛతి॥ 41.2 ॥

న క్రుధ్యత్యభిశప్తోఽపి క్రోధనీయాని వర్జయన్ ।
క్రుద్ధాన్ ప్రసాదయన్ సర్వాన్ సమదుఃఖః క్వచిద్దతః ॥ 41.3 ॥

కౌసల్యాయాం మహాతేజాః యథా మాతరి వర్తతే ।
తథా యో వర్తతేఽస్మాసు మహాత్మా క్వ ను గచ్ఛతి ॥ 41.4 ॥

కైకేయ్య క్షిశ్యమానేన రాజ్ఞా సభోప్యదితో వనమ్ ।
పరిత్రాతా జనస్యాస్య జగతః క్వ ను గచ్ఛతి ॥ 41.5 ॥

అపోలూ నిశ్చేతనో రాజు జీవలోకస్య సమ్మియమ్ ।
ధర్మం సత్యాద్రతం రామం వనవాసే ప్రవత్యుతి ॥ 41.6 ॥

ఇతి సర్వ మహిష్యస్తాః వివత్సా ఇవ ధేనవః ।
రురుదుష్టేవ దుఃఖార్తాః సస్వరం చ విచుక్రుషుః ॥ 41.7 ॥
స తమన్తఃపురే ఫోరమ్ ఆర్తశబం మహిషతిః ।
పుత్రశోకాభిసవ్యప్తః ప్రేత్యా చాసీత్యుదుఃఖితః ॥ 41.8 ॥

నాగ్నిపోత్రాణ్యహలాయన్త నాపచన్ గృహమేధినః
అకుర్వన్న ప్రజాః కార్యం సూర్యశ్చాస్తరధీయత ॥ 41.9 ॥

వ్యస్యజన్ కబలాన్నగాః గావో వత్సాన్న పాయయన్ ।
పుత్రం ప్రథమజం లభ్య జననీ నాభ్యనన్నత ॥ 41.10 ॥

త్రిశంకుర్లోహితాంగశ్చ బృహస్పతిబుధావపి ।
దారుణాన్సోమమభ్యేత్య గ్రహస్పర్యే వ్యవస్థితాః ॥ 41.11 ॥

నక్షత్రాణి గతార్థింషి గ్రహశ్న గతతేజసః ।
 విశాఖాము సధూమాశ్న నభసి ప్రచకాశిరే ॥ || 41.12 ||

కాలికానిలవేగేన మహాదధిరివోత్థితః ।
 రామే వనం ప్రప్రజితే నగరం ప్రచచాల తత్ ॥ || 41.13 ||

దిశః పర్యాకులాస్పర్యః తిమిరేణేవ సంవృతాః ।
 న గ్రహేలా నాపి నక్షత్రం ప్రచకాశే న కిఞ్చున ॥ || 41.14 ||

అకస్మాన్నాగరస్పర్యః జనో దైవ్యముపాగమత్ ।
 ఆహారే వా విహారే వా న కశ్చిదకరోన్నినః ॥ || 41.15 ||

శోకపర్యాయసన్మటః సతతం దీర్ఘముచ్ఛవసన్ ।
 అయోధ్యాయం జనస్పర్యః పుషోచ జగతీపతిమ్ ॥ || 41.16 ||

బాష్పపర్యాకులముఖః రాజమార్గతో జనః ।
 న హృష్టో లక్ష్మీతే కశ్చిత్ సర్వశ్శోకపరాయణః ॥ || 41.17 ||

న వాతి పవనశీతః న శశి సౌమ్యదర్శనః ।
 న సూర్యస్తపతే లోకం సర్వం పర్యాకులం జగత్ ॥ || 41.18 ||

అనర్థినస్యుతాప్రీణాం భర్తారో బ్రాతరస్తథా ।
 సర్వే సర్వం పరేత్యజ్య రామమేవాన్యచిన్తయన్ ॥ || 41.19 ||

యే తు రామస్య సుహృదః సర్వే తే మూడచేతసః ।
 శోకభారేణ చాక్రాన్తాః శయనం న జహస్తదా ॥ || 41.20 ||

తతస్యయోధ్య రహితా మహాత్మునా, పురందంణేవ మహీ సపర్యతా ।
 చచాల ఫోరం భయశోకపీడితా, సనాగయోధాశ్వగణా ననాద చ ॥ 41.21 ||

ఇత్యాశ్చేశిముగ్రామాయణే ఆధికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకచత్వారింశస్తర్గః
 "ఫులశ్శుతిః" ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభాత్మకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
 శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆభ్యానమోజస్మరమృద్ధికామైః ॥

"శ్రీలిముచంట్రు ఏర్పుహృణే నమః" ॥

అంధ భీష్మపుర్వాణిహసి

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణు నారాయణామృత |
రోగాన్నే నాశయశేషాన్, ఆపు ధన్యవ్తరే హరే || 1 ||

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం |
స్వభక్తిభోయై మగ్నపూన్తం, వందే ధన్యవ్తరిం హరిమ్ || 2 ||

ధన్యవ్తరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యై నిత్యం పరమి యే |
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్ని తే చిరమ్ || 3 ||

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్యంతరయే, అమృతకలశహస్రాయ, వజ్జలోకహస్రాయ,
సర్వమయనినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణువే స్వాహ | ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్రాయ ధీమహి | తన్నో ధన్యవ్తరిః ప్రచోదయాత్ |

అంధ సీవుపుర్వాణిహసి

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణాయుతాం వాగ్నిభూతిం చ సామ్యః |
సాభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్గిః,
దీర్ఘాయుష్మైంహికేయః, విపులతరయః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ||
అరిష్టాని ప్రణాశ్యమ్త దురితాని భయాని చ |
శాంతిరస్త శబం మేస్త గ్రహః కుర్వమ్త మంగళమ్ ||

అంధ భీష్మపుర్వాణిహసి : యదక్షరపద్భృషం, మాత్రాహీనం చ యద్భువేత్ |
తత్పర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ||

అంధ భీష్మపుర్వాణిహసి : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్యా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్విభావాత్ |
కరోమి యద్యత్పకలం పరమై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ||

అంధ పుండికమ్ : శ్రీయః కాన్తాయ కణ్ణాణానిధయే నిధయేత్రథినామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ||

